

Żelazny

Grupa Akrobacyjna Aeroklubu Ziemii Lubuskiej i Aeroklubu Poznańskiego

VIII Małopolski Piknik Lotniczy po raz kolejny gości polską cywilną grupę akrobacyjną – Żelaznych. Znani i kochani przez krakowską publiczność, oczekiwani i wzbudzający z każdym swym występem emocje, zachwyt i ogromny podziw, ponownie uświetnią nasze lotnicze święto.

W tym roku czeka nas niespodzianka, do Grupy dołączył bowiem mistrz świata akrobacji szybowcowej – **Jerzy Makula** na szybowcu MDM Fox. Wystąpi razem z pilotami: Wojciechem Krupą (prowadzący i solo, trener), Tadeuszem Kołaszewskim (prawoskrzydłowy), oraz Piotrem Haberlandem (lewoskrzydłowy).

Członkowie Grupy prócz udziału w pokazach lotniczych stale podnoszą swoje kwalifikacje, biorą udział w mistrzostwach, rywalizują sportowo. Działalność Grupy skupiona jest również na poszukiwaniu „MŁODYCH TALENTÓW" akrobacji samolotowej, organizowaniu szkoleń teoretycznych czy zwiększaniu bezpieczeństwa szkolenia w akrobacji przez standaryzację. Niebagatelne znaczenie ma stworzenie i wspieranie działalności MOSAL-u (Młodzieżowego Ośrodka Szkolenia Akrobacji Lotniczej) w Poznaniu.

„Perełką" GA „ŻELAZNY" jest od roku 2010 pierwsza w historii polskiej akrobacji samolotowej kobieta, absolwentka klasy lotniczej XIV LO w Poznaniu, obecnie studentka Politechniki Poznańskiej, Agata Nykaza. Jasnowłosa, drobnej postury „Żelazna Dama" akrobacji samolotowej ma już za sobą pierwszy udany występ w XLIV Mistrzostwach Polski w Akrobacji Samolotowej w Świdniku na samolocie Extra-330 LC i trzymamy kciuki, by jak najszybciej ujrzeć ją na krakowskim niebie – lecz z pewnością będzie ją można spotkać w namiocie „Żelaznych". Prócz wymienionych osób w skład Grupy Akrobacyjnej „ŻELAZNY" wchodzą obecnie piloci: Luke Czepiela, Tomasz Grabowski, Wojciech Grzechowiak, Wojciech Nowaczyk, Krzysztof Sałkowski, Krzysztof Siarkiewicz oraz Tomasz Zdziarski.

GA „ŻELAZNY" powstała przy Aeroklubie Ziemi Lubuskiej w 2000 roku z inicjatywy Andrzeja Kraszewskiego i Lecha Marchelewskiego. Pierwszy skład tworzyli piloci Wojciech Krupa i Sebastian Chrząszcz na Zlinach-526 F i AFS do których następnie dołączył w 2001 roku Marek Dubkiewicz i Tadeusz Kołaszewski na Zlinie-50. Pierwszy nieformalny pokaz miał miejsce w 2000 roku na lotnisku w Katowicach, i rozpoczął już 11-letnią historię prawdziwie „żelaznego" zespołu.

W 2003 roku miał miejsce pamiętny przelot podczas Międzynarodowego Pikniku Lotniczego w Góraszce, kiedy to piloci wykonali dwie pętle samolotami startującymi i lądującymi w połączeniu 4-metrowymi łańcuchami. Prowadzącym był Wojciech Krupa, prawoskrzydłowym Marek Dubkiewicz, a lewoskrzydłowym Sebastian Chrząszcz. Grupa Akrobacyjna „ŻELAZNY" w czasie swego istnienia dała szereg pokazów krajowych i zagranicznych, jednak historycznym wydarzeniem dla pilotów stały się pokazy na kontynencie azjatyckim, podczas Sacheon Aerospace EXPO 2008 (Korea Południowa), gdzie „Żelaźni" podbili serca koreańskiej publiczności.

W Krakowie na Czyżynach po raz pierwszy Grupa Akrobacyjna „ŻELAZNY" zagościła w roku 2003, będąc jednocześnie jednymi z pierwszych użytkowników tego, wracającego do działalności po 40 latach przerwy, historycznego lotniska. Pierwszy pełny pu-

bliczny pokaz w Krakowie miał miejsce w roku 2004 podczas I Małopolskiego Pikniku Lotniczego i odtąd GA „ŻELAZNY" stała się honorowym gościem krakowskiego pikniku.

W 2011 roku Grupa Akrobacyjna „ŻELAZNY" przekazała do Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie Zlina 50L (SP-AUB). Samolot ten stanowi odtąd kolejną atrakcję ekspozycji w oddanym do użytku w roku 2010 nowym budynku Muzeum.

płk Wojciech Krupa

Lider Grupy Akrobacyjnej ŻELAZNY, wielokrotny mistrz Polski w zawodach akrobacji lotniczej, dwukrotny medalista Mistrzostw Europy. Ukończył Wyższą Oficerską Szkołę w Dęblinie. W latach 2004-2006 dowodził 31. Bazą Lotniczą w Krzesinach. Instruktor na samolotach odrzutowych TS-11 Iskra oraz MiG-21 wszystkich typów w Pułkach Myśliwskich stacjonujących ówcześnie w Katowicach-Mierzęcicach, Wrocławiu-Strachowicach oraz Poznaniu-Krzesinach, oblatywacz i doświadczony kierownik lotów. Nalot ogólny 3 500 godzin, z czego ponad 1 100 na samolotach Mig-21 i około 800 h na Iskrze. Obecnie pełni funkcję Szefa Instruktorów Szkolenia Praktycznego (CFI) OSL ŻELAZNY 6.

Swoją przygodę z akrobacją Wojciech Krupa zaczynał na Zlinie-526F, ale był też założycielem i członkiem zespołu akrobacyjnego „Tigers Team" na MiG-21UM i można powiedzieć, że przywrócił MiG-a pokazom. Prócz Iskier i MIG-ów pilotował też inne odrzutowce: F-16, F-18 i Mirage2000. Tak diametralnie różne doświadczenia potwierdzają, iż jest pilotem z nieprzeciętną wiedzą, który jednocześnie w stu procentach „czuje powietrze".

Swoje zainteresowanie lotnictwem rozpoczął bardzo wcześnie i, jak sam wspomina w jednym z wywiadów, czytać uczył się na książce Bohdana Arcta „Samoloty świata", którą jego ojciec – technik na MiG-15 w Świdwinie – otrzymał na zakończenie służby. Potem była „Skrzydlata Polska" i sklejanie modeli, klasa lotnicza w szkole średniej, kolejne licencje, szybowcowa w wieku 16 lat i samolotowa (17), następnie Szkoła Orląt w Dęblinie i kolejne stopnie kariery lotniczej już w wojsku.

Z Grupą Akrobacyjną ŻELAZNY Wojciech Krupa związany jest już dwanaście lat, czyli od początku jej istnienia, zarówno jako pilot jak i współzałożyciel, a od prawie pięciu lat jako lider. Mocno zaangażowany jest również w szkolenie młodej kadry akrobacji samolotowej. Wraz z Piotrem Haberlandem przyczynił się do powstania Młodzieżowego Ośrodka Szkolenia Akrobacji Lotniczej MOSAL, który od 2009 roku działa przy Aeroklubie Poznańskim, i gdzie jest jednym z instruktorów. Trudno przecenić wkład pracy i zaangażowanie pułkownika Krupy w rozwój i popularyzację akrobacji lotniczej i szybowcowej w Polsce.

Elżbieta Gedl

fot. Adam Guzik,
Dawid Karamon

